

SOU 2022:45 Steg framåt, med arbetsmiljön i fokus

Arbetsgivarverket har anmodats att lämna synpunkter på rubricerat betänkande. Arbetsgivarverket besvarar remisser med utgångspunkt i ett statligt arbetsgivarpolitiskt perspektiv.

Arbetsgivarverket avstyrker i nuläget förslaget om att införa två nya bestämmelser i arbetsmiljölagen, 3 kap. 12 a och 12 b §§, med innebörden att den uppdragsgivare som anlitar exempelvis egenföretagare, frilansare, plattformsarbetare eller underentreprenörer i vissa fall får ett arbetsmiljöansvar för den anlitade arbetskraften i det aktuella arbetet. Denna typ av arbetskraft som förslaget berör, genomgår snabba förändringar och är föremål för ett lagstiftningsarbete från EU-kommissionens sida. Arbetsgivarverket anser att ett eventuellt direktiv först bör införlivas i svensk lag innan frågan om det utökade arbetsmiljöansvaret ånyo prövas.

Utredningen föreslår att Arbetsmiljöverkets bemyndigande att föreskriva om sanktionsavgifter utökas så att myndigheten får möjlighet att koppla sanktionsavgifter till föreskrifter oavsett om det är frågan om dokumentationskrav eller annat krav. Ändringen ska införas i 8 kap. 5 § arbetsmiljölagen. Arbetsgivarverket avstyrker förslaget.

Det är mycket viktigt att få ta del av de befintliga sanktionsavgifternas effekt på arbetsmiljön innan fler sanktionsavgifter införs. Det kan därför konstateras att utredningens förslag i denna del föregår den utvärdering av sanktionsavgifter som Myndigheten för arbetsmiljökunskap haft i uppdrag att ta fram. Det är emellertid Arbetsgivarverkets uppfattning att sanktioner som åtgärd inte självklart leder till förbättrad efterlevnad av arbetsmiljölagens krav inom områdena systematiskt arbetsmiljö och organisatorisk och social arbetsmiljö. Bestämmelserna inom dessa områden är av sådan karaktär att det är svårt att ställa tydliga krav på vad

arbetsgivaren ska vidta för åtgärder för att undvika sanktionsavgift. Detta innebär i sin tur att det är svårt för arbetsgivaren att på ett enkelt sätt kunna bedöma om kraven är uppfyllda eller inte.

Arbetsgivarverket tillstyrker utredningens förslag om förtydligande i arbetsmiljölagen för att öka användning av företagshälsovård i det förebyggande arbetsmiljöarbetet. Arbetsgivarverket anser att det är fördelaktigt för såväl arbetsgivare som arbetstagare att det framgår av lagen att företagshälsovård kan användas i större utsträckning (än tidigare) i det preventiva arbetsmiljöarbetet, som ett led i att förebygga ohälsa och sjukskrivningar. Arbetsgivarverket vill dock uppmärksamma att det framöver kan komma att saknas arbetsmiljömedicinsk expertis inom företagshälsovården och att det i framtiden blir svårare för arbetsgivare att ha tillgång till denna expertresurs inom arbetsmiljöområdet.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Christina Gellerbrant Hagberg. I den slutliga handläggningen deltog även kommunikationschef Lars Andrén, stabschef Ulrika Atterfors samt arbetsmiljöexpert Tarja Nevala, föredragande.

Christina Gellerbrant Hagberg.

Tarja Nevala